

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

„Български пощи“ ЕАД („Дружеството“) е еднолично акционерно дружество със 100 процента държавно участие, регистрирано с дело №34240/1992 година от Софийски Градски Съд в съответствие с Търговския Закон на Република България. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 121396123.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е град София, ул. „Акад. Ст. Младенов“ 1, бл. 31.

Към 31 декември 2023 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав:

- Мартин Богданов – Председател на Съвета на директорите;
- Павел Масов – Заместник председател на Съвета на директорите;
- Филип Алексиев – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- Мико Миланов – член на Съвета на директорите;
- Радослав Беневрешки – член на Съвета на директорите;

През 2024 г. е извършена смяна на членовете на Съвета на директорите и считано от 13 февруари 2024 г. той е в състав:

- Емилия Фачева – Председател на Съвета на директорите;
- Цветилия Стоилкова – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
- Мартин Ангелов – член на Съвета на директорите;
- Цветомир Досков – член на Съвета на директорите;
- Радослав Беневрешки – член на Съвета на директорите;

Към 31 декември 2023 г. Дружеството се представлява от изпълнителния директор Филип Алексиев. Считано от 13.02.2024 г. Дружеството се представлява от изпълнителния директор Цветилия Стоилкова.

Основната дейност на Дружеството е изграждане, използване и поддържане на националната пощенска мрежа, предоставяне на вътрешни и международни пощенски услуги, парично-преводна и разплащателна дейност, отпечатване и разпространение на пощенски марки и документални книги под контрол и др.

Дружеството извършва своята дейност чрез едно централно управление, пет регионални управления със седалища в София, Плевен, Варна, Бургас и Пловдив и две специализирани подразделения (Българска филателия и нумизматика и EMS/ БУЛПОСТ), както и 2,971 пощенски станции из цялата страна.

Към 31 декември 2023 г. списъчният състав на персонала е 7,646 служители.

Към 31 декември 2023 г. едноличен собственик на капитала е българската държава чрез Министъра на транспорта и съобщенията.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните

счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Войната между Русия и Украйна и влияние на макроикономическата среда

През 2023 г. инвазията на Русия в Украйна, започнала на 24 февруари 2022 г. и наложените санкции срещу Русия продължи да оказва своето въздействие. Ръководството извърши анализ на взаимоотношенията с пощенски оператори от засегнатите от войната държави. Към 31 декември 2023 г. вземанията на Български пощи от руски пощенски оператори са 191 хил. лв. и задълженията са 290 хил. лв. Към същата дата вземанията от украински пощенски оператори са 315 хил. лв. и задълженията са 193 хил. лв. Общо разчетите с контрагенти от тези държави към 31 декември 2023 г. са съответно 0.21% от активите на Дружеството и 0.20% от пасивите му. През 2023 г. Дружеството не е реализирало приходи или разходи от руски или украински пощенски оператори. Следователно, ръководството на Дружеството счита, че рискът, свързан с тези търговски контрагенти е повишен, но не е съществен като цяло за дейността му и че преките ефекти от войната в Украйна са ограничени до горепосочените пощенски оператори.

В макроикономически план поскъпването на суровини и енергийни източници през 2022 г., което продължи и през 2023 г., доведе до значителна инфлация в Еврозоната и САЩ, в резултат на което Федералният Резерв на САЩ, Европейската Централна Банка и Българската Народна Банка неколkokратно повишиха основните си лихвени проценти през 2022 г. и 2023 г., в опит да овладеят растящите потребителски цени. Тъй като Дружеството има лихвоносни заеми само с фиксирани лихвени проценти, не е застрашено от риск, свързан с нарастване на пазарните лихви към 31 декември 2023 г., но е възможно при бъдещо финансиране да се имат предвид по-високи лихвени нива.

Принцип-предположение за действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие и ще продължава своята дейност в обозримо бъдеще, вземайки предвид гореописаните събития и фактори. За годината, завършила на 31 декември 2023 г. Дружеството отчита нетна загуба 35,081 хил. лв. и отрицателни парични потоци от оперативна дейност в размер на 36,701 хил. лв. Към 31 декември 2023 г. текущите пасиви надвишават текущите активи със 117,574 хил. лв. и нетните активи са под размера на регистрирания капитал с 99,007 хил. лв. Съгласно чл. 252 от Търговския закон едноличният акционер на Дружеството трябва в рамките на една година да вземе решение за намаляване на капитала, преобразуване или прекратяване на Дружеството. Тези обстоятелства показват наличието на съществена несигурност, която може да породии значително съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Въпреки това за разглеждания период Дружеството продължава да извършва необходимите разходи за текуща издръжка, за неотложни инвестиции и за доставка на стоки, свързани с нормално осъществяване дейността на Дружеството като пощенски оператор и на другите търговски дейности, при спазване на законовите и договорните си задължения към държавата и към своите контрагенти. Ръководството на Дружеството ще работи приоритетно по следните основни цели през 2024 г. в съответствие с бизнес програмата за 2023 – 2025 г. и приетия бизнес план за 2024 г. от ръководството на Български пощи ЕАД:

- Организационно и финансово укрепване

- стабилизиране на финансовото състояние – разработен е план за реструктуриране на Дружеството от Министерство на транспорта и съобщенията, като собственик на капитала и същия е изпратен до Европейската комисия за одобрение. В резултат на това както е оповестено в пояснение 31.2, Дружеството е получило временен заем от държавата за сумата от 50 млн. лв. през 2023 г., който на 16.05.2023 г. е одобрен от Европейската комисия. Приети са постановления от Министерски съвет във връзка с усвояването на средствата и техния срок за плащане. В резултат на разработения план за реструктуриране, ръководството на Дружеството е предприело стъпки за подписване на спогодби за разсрочване на текущите търговски задължения и за обезпечаване на ликвидността на дружеството чрез отпускането на заемни средства от финансови институции;
- Конкурентен растеж
 - защита на основния бизнес – пощенски услуги и развитие на иновативни услуги: определяне на правилно портфолио от услуги, посредством осъвременяване и усъвършенстване на предлаганите услуги чрез добавяне на нови характеристики и внедряване на нови услуги.
 - повишаване на качеството на услугата, надеждността и ефикасността на пощенската мрежа: гарантиране на качеството на вътрешните и международните услуги при спазване на изискванията за сигурност и улесняване на митническите процеси – внедряване на иновативни решения като колетни шкафове, автоматични пощенски станции, роботика при сортиране на колетите и др.
 - през 2024 г. на дружеството са възложени нови две услуги от общ икономически интерес (УОИИ) – предоставяне на административни услуги и извършване на базови телемедицински услуги за срок от 10 години, считано от 01.01.2024 г. и 01.01.2025 г. В инвестиционната програмата за 2024 г. са заложили значителни средства за новите УОИИ, чрез които Дружеството ще успее да навакса изоставането си в материалната обезпеченост спрямо конкурентите си.
- Ориентация към клиента
 - възприемане на активен подход за комуникация с клиента, с цел постигане на висока степен на удовлетвореност на клиента: високо качество на услугите и обслужването, като основа за задържане на съществуващите клиенти и разширяване на потребителската база.
 - съблюдаване на сроковете, определени от КРС за разглеждане и отговор на постъпили рекламации за вътрешни и международни пощенски услуги.
 - разработване на цялостно търговско предложение за клиентите: предоставяне на широк набор от услуги на „едно място“ с цел осигуряване на удобство и спестяване на време и разходи.

Съответно ръководството счита, че въз основа на направените планове за дейността, очакваното капитализиране на получения заем в капитал след предстоящото одобрение от ЕК, както и отчитайки рисковите фактори и несигурност, ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се предприемат съществени промени в дейността на Дружеството.

3. Нови или изменени стандарти и разяснения

3.1 Нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващи стандарти към 1 януари 2023 г.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружеството:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г.;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на финансовия отчет са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени по-рано от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството, с изключение на МСФО 18, който се очаква да доведе до някои промени в представянето и оповестяването, които се анализират на този етап. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- МСФО 18 – Представяне и оповестявания във финансовия отчет, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2027;
- МСФО 19 – Дъщерни дружества без публична отчетност: Оповестявания, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2027;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС.

4. Съществена информация за счетоводната политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или прекласифицира позиции във финансовия отчет.

4.3 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към германската марка, а в последствие към еврото (EUR). Обменният курс е $BGN\ 1.95583 = EUR\ 1$.

4.4 Финансови инструменти

4.4.1 Финансови активи

Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата.

Последващо оценяване на финансовите активи от категорията дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва, намалена с провизията за обезценка. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства и търговските и други вземания.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност и продажбата на стоки. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Обезценка на дълговите инструменти по амортизирана стойност

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“. Инструментите, които попадат в обхвата на изискванията, включват търговските и други вземания, класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност, както и паричните средства.

Признаването на кредитни загуби не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен

план, за да изчисли очакваните кредитни загуби използвайки матрица на провизиите. Използваната информация за ориентиран към бъдещето модел за признаване на очакваните загуби във връзка с търговските вземания се основава на профилите на плащанията по извършени продажби за минали периоди, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Тази категория съдържа инвестициите в капиталови инструменти. Дружеството има инвестиция в „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД. Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други финансови задължения и получени заеми.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

4.5 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка. Активите също така съдържат преоценки по коефициентния способ, извършвани за периода 1992 – 2001 година въз основа на действащото тогава законодателство, при което е формиран преоценъчен резерв. Резултатът от преоценките извършени до края на 2001 година е отразен във финансовия отчет като преоценъчен резерв. Когато преоценените активи се продадат или отписват, сумите включени в преоценъчния резерв се рекласифицират в неразпределената печалба / натрупана загуба.

Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на активи и в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират в съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи за ежедневно обслужване на активите се признават в отчета за печалбата или загубата като разход в момента на възникването.

Амортизацията се начислява в отчета за печалбата или загубата на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

• сгради	25 години
• съоръжения и оборудване	25 години
• машини	3 години
• леки автомобили	5 години
• други транспортни средства	10 години
• стопански инвентар	7 години
• компютри	5 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности, в случай че не са несъществени, се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

4.6 Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в отчета за печалбата или загубата в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в отчета за печалбата или загубата на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

• софтуер	5 години
• лицензи и права на ползване	7 години
• търговски марки	7 години.

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив. Различни от тези

лизингови договори са договори за оперативен лизинг. Наетите активи не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

4.7 Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земи и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти”.

4.7.1 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя всяка година по едно и също време.

Възстановимата стойност на актив или на обект, генериращ парични потоци (ОГПП), е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива риск. За актив, който не генерира самостоятелно парични постъпления, възстановимата стойност се определя за групата активи, генерираща парични постъпления, към която той принадлежи.

Корпоративните активи на Дружеството не генерират отделни парични потоци. Ако има индикации, че корпоративен актив може да е обезценен се определя възстановимата стойност за ОГПП, към който корпоративния актив принадлежи.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в отчета за печалбата или загубата. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка, призната в предходни периоди, се проверява на всяка отчетна дата за индикации, че загубата е намалена или вече не съществува. Загуба от обезценка се възстановява обратно, ако е имало промяна в приблизителните оценки, използвани за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

Нетекучи активи, или групи за изваждане от употреба, съставени от активите и пасивите, чиято стойност се очаква да бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаваща

употреба, са класифицирани като държани за продажба. Непосредствено преди класифициране като държани за продажба, активите или компонентите на група за изваждане от употреба, се оценяват в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. След това обикновено активите, или групата за изваждане от употреба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

4.8 Материални запаси

Материалните запаси включват стоки, продукцията и незавършено производство. Те се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена цена за материали и незавършено производство. В случая на произведена продукция, себестойността също така включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Тези разходи се разпределят върху продукцията на базата на нормален производствен капацитет.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

4.9 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.10 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции. Резервите включват общи резерви, други резерви и преоценъчни резерви (вижте пояснение 13).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от едноличния акционер преди края на отчетния период.

Всички трансакции с едноличния собственик на Дружеството се представят отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.11 Доходи на персонала

4.11.1 Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по планове за дефинирани вноски, се признават в отчета за печалбата или загубата текущо.

4.11.2 Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите

услуги в текущия и предходни периоди и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България, както и в съответствие с колективния трудов договор за периода на неговото действие. Съобразно разпоредбите на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати. В допълнение, съгласно изискванията на колективния трудов договор, при прекратяване на трудов договор на служител при пенсиониране Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер от 2 до 12 brutни работни заплати съобразно стажа на съответния служител.

Към датата на отчета ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В пояснение 16 е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката му. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения и разходите за трудов стаж са включени в „Разходи за персонала” в отчета за печалбата или загубата.

4.11.3 Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирало ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

4.11.4 Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

4.12 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Провизията за разходи по реструктуриране се признава, когато Дружеството има одобрен подробен формален план за реструктуриране и реструктурирането е започнало, или е обявено публично. Бъдещи оперативни разходи не се провизират.

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за Дружеството от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 30.

4.13 Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от стоки и услуги са представени в пояснение 18.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. идентифициране на договора с клиент
2. идентифициране на задълженията за изпълнение
3. определяне на цената на сделката
4. разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходите от дейността се състоят от приходи от услуги и приходи от продажба на стоки.

4.13.1 Приходи от услуги

Приход от пощенски услуги се признава в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Счетоводното отчитане на приходите, получени в резултат от обичайната дейност на Дружеството – извършване на пощенски услуги, се осъществява чрез номенклатура от счетоводни сметки, структурирани съгласно изискванията на Закона за пощенските услуги.

Приходите от предоставени пощенски услуги на чуждестранни пощенски компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги съгласно практиката на Всемирния пощенски съюз и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят. Доставка и транспорта на международни писма, колет и експресна поща се придружават от съответната международна документация. Поради значителното забавяне на финално одобрените взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги съгласно практиката на Всемирния пощенски съюз, начислените от Дружеството приходи и разходи предоставени/получени пощенски услуги на/от чуждестранни пощенски компании могат значително да се различават от финално одобрените и платени суми.

При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

При размяна на непарични активи или услуги като приход се отчита справедливата стойност на заменения актив.

4.13.2 Приходи от продажба на стоки и готова продукция

Приходите от продажбата на стоки и готова продукция, в хода на нормалната дейност, се признават, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажби на стоки на консигнация се признават, след като стоките бъдат продадени от консигнанта на трети лица.

4.13.3 Приходи от комисиони

Когато Дружеството действа в качеството си на агент, а не на принципал по дадена транзакция, признатият приход е нетната сума на комисионата получена от Дружеството.

4.13.4 Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалбата или загубата по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.14 Разходи

Оперативните разходи се начисляват в момента на тяхното възникване.

Отсрочените разходи се отчитат както следва:

- разходите за униформено облекло се разсрочват в зависимост от определения срок на употреба съгласно Наредбата за безплатно работно и униформено облекло. Униформеното облекло със срок на употреба една година се отчита на разход за годината в която е получено (съобразно изискванията на Наредбата).
- разходът за рециклиране на пощенски клейма се признава на систематична база за две години.
- другите видове отсрочени разходи се признават в отчета за печалбата или загубата в зависимост от характера им и периода, за който се отнасят.

4.15 Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства и печалба от операции в чуждестранна валута. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължението, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизии, и загуби от операции в чуждестранна валута. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в отчета за печалбата или загубата, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

4.16 Финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране) когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането, и ще изпълни условията при които то е отпуснато.

Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите, доколкото има сигурност, че вземането ще бъде получено от донора. В противен случай приходите от финансирането се отчитат, когато бъдат получени паричните постъпления, свързани с него.

Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.16.1 Компенсация за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга (УПУ)

Български пощи ЕАД има право да получава компенсация за несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга съгласно Закона за пощенските услуги и Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО. Процедурата за получаване на финансирането е описана в чл. 29 и 29а на Закона за пощенските услуги и Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга и за определяне на критерии за наличие на несправедлива финансова тежест, приета с ПМС № 131 от 2.04.2022 г.

До 2019 г. включително финансирането, получено под формата на компенсация на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга, се признаваше като приход на систематична база в същия период, в който са възникнали нетните разходи на база на съществуващата методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга. В параграф 66 от преходните и заключителни разпоредби на Закон за пощенските услуги и във връзка със забавянето при одобрението и получаването на компенсациите за 2018 г. и 2019 г. беше въведен специален преходен режим, съгласно който финансирането за тези две години ще бъде получено от Дружеството на траншове през следващите 5 години, като компенсациите ще бъдат планирани в Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Към 31 декември 2023 г. остатъкът от 540 хил. лв., свързани с 2018 г. и 2019 г., следва да бъде изплатен най-късно до 31.12.2024 г.

От 2020 г. „Български пощи“ ЕАД получава авансово компенсацията за изпълнение на финансово неизгодни дейности от „задължителния пакет“, универсална пощенска услуга, а не както в периодите преди това - две години след като дружеството е направило разходите. Размерът на компенсацията се определя със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. В случай че авансово предоставените средства за съответната година са по-малко от определения размер на компенсацията за същата година, размерът на разликата се включва към разчетените авансови средства за следващата година в проекта на Закон за държавния бюджет на Република България.

През 2023 г. Дружеството отчете приходи от компенсация за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга в общ размер на 42,567 хил. лв. на базата на Решение №290 от 23.10.2023 г. на Комисията за регулиране на съобщенията., както следва:

- 28,456 хил. лв., представляващи ефективно получената сума като авансова компенсация за 2023 г.
- 12,549 хил. лв., представляващи приход за компенсация доначислен за 2022 г.
- 1,562 хил. лв., представляващи приход за компенсация доначислен за 2021 г., който ефективно е получен през 2023 г.

4.16.2 Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес “изплащане на пенсии”

Съгласно чл. 92б, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, извършването на обществената услуга по изплащане на пенсии на територията на цялата страна е възложено на Български пощи ЕАД за срок от 10 години, считано от 1 юли 2016 г. За тази дейност Дружеството получава компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест, определени съгласно механизма, установен в приложението към чл. 92, ал. 3 от Наредбата. Ежегодно, в срок до 31 май на следващата година, Дружеството изготвя и представя на Министъра на транспорта и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции, за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии през предходната година, определени в съответствие с изискванията на механизма. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест. Министърът на транспорта и съобщенията ежегодно назначава независим одитор за проверка за съответствие на данните от внесен доклад и размера на исканата компенсация с определения в Наредбата механизъм за изчисляване на нетните разходи. В срок до три месеца от представянето на обобщения годишен доклад, изготвен от Български пощи ЕАД, Министърът на транспорта и съобщенията, въз основа на мотивиран доклад на одитора, определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии чрез пощенските станции, за предходната година.

Финансиране, получено под формата на компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес "изплащане на пенсии", се признава като приход през годината, в която са получени паричните средства от НОИ.

През 2023 г. Дружеството отчете приходи от компенсация за услуга „изплащане на пенсии“ 39,657 хил. лв. на базата на Заповед №РД -08-700/29.11.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията, както следва:

- Авансово получена сума за 2023 г. в размер на 29,335 хил. лв.
- Получена сума в размер на 20 хил. лв. начислена на база разликата между фактически определения размер на нетни разходи и авансово получени суми за 2022 г.
- Получена сума в размер на 3 хил. лв. начислена на база разликата между фактически определения размер на нетни разходи и авансово получени суми за 2021 г.
- Начислена сума за 2022 г. в размер на 10,299 хил. лв., която подлежи на изплащане след одобрение от Европейската комисия.

4.16.3 Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес „разпространение на периодични печатни издания“

С Постановление на Министерски съвет №113 / 28.05.2020 г. беше възложено на Български пощи ЕАД да извършва услуга от общ икономически интерес по разпространение на периодични печатни издания (вестници и списания) с отстъпки на едро и дребно, директно или на абонаментна основа на територията на Република България за срок 10 години считано от 1 март 2021 г. За компенсиране на нетните разходи от извършване на тази услуга Дружеството следва да получава авансово всеки месец по график, утвърден от Министъра на транспорта и съобщенията парична сума в размер, равен на средномесечната стойност на определения през предходната година размер на компенсацията. Ежегодно, в срок до 31 май на следващата година, „Български пощи“ - ЕАД, изготвя и представя на Министъра на транспорта и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции (преки и косвени), за извършване на услугата по разпространение на периодични печатни издания, определени в съответствие с изискванията на „Методика за определяне на размера на компенсацията въз основа на нетните разходи от извършване на услугата по разпространение на периодични печатни издания с отстъпки на едро и дребно, директно или на абонаментна основа от „Български пощи“ - ЕАД, на територията на Република България“, която е включена в приложението на ПМС №113 / 28.05.2020 г. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, определени съгласно приложението. Министърът на транспорта и съобщенията ежегодно назначава независим одитор за проверка за съответствие на представения доклад и размера на исканата компенсация с изискванията на методиката съгласно приложението. В срок до три месеца от предоставянето на обобщения годишен доклад Министърът на транспорта и съобщенията въз основа на мотивиран доклад на одитора определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на услугата по разпространение на периодични печатни издания за предходната година. Компенсацията за извършване на услугата не може да надвишава размера, определен в чл. 2, параграф 1, буква „а“ от Решение 2012/21/ЕС, който е левовата равностойност на 15 млн. евро. Компенсацията за извършване на услугата включва данък върху добавената стойност.

През 2023 г. Дружеството отчете приходи от компенсация за услуга „разпространение на периодични печатни издания“ в размер на 25,352 хил. лв., както следва:

- 22,500 хил. лв. ефективно получена сума съгласно Заповед РД-08-696/28.11.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията, съгласно която Дружеството има одобрена компенсация за 2022 г. в размер на 23,298 хил. лв. без ДДС.
- 532 хил. лв. начислени на база разликата между фактически определения размер на нетни разходи и авансово получени суми за 2020 г.
- 2,320 хил. лв. начислени приходи за компенсация за 2022 г.

4.16.4 Финансиране за компенсация за електроенергия

Компенсацията за електроенергия беше получавана в периода 2022-2023 г. съгласно Решение № 30 от 25 януари 2022 г. за одобряване на програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия на МС, изменено с РМС № 105 от 02.03.2022 г., изм. с РМС № 202 от 06.04.2022 г., изм. с РМС № 301 от 13.05.2022 г., изм. с РМС № 356 от 01.06.2022 г.

През 2023 г. „Български пощи“ ЕАД отчете приходи от компенсация за електроенергия в размер на 359 хил. лв. (2022 г.: 2,893 хил. лв.).

4.17 Лизинг

Дружеството като лизингополучател

За всички сключени договори Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране; или
- използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Дружеството и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в дружеството. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в дейността на дружеството.

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.18 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер. Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.19.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.20.

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние и на бъдещите периоди.

4.19.1 Значими преценки на ръководството при определяне на приходите от компенсиране за услугите от обществен интерес

Дружеството има право да получи компенсации за няколко вида дейности и извършените във връзка с тях текущи разходи. За всяка от компенсациите има различни законови изисквания. Дружеството получава част от сумите авансово през текущия период, а друга част подлежи на докомпенсиране или уточняване на финалния размер за конкретната година на базата на последващи проверки, заповеди и др. Основните механизми, по които се определя размера на всяка от компенсациите за услугите от обществен интерес, са описани в пояснения 4.16.1 – 4.16.3.

4.19.2 Оценяване по справедлива стойност на инвестиционни имоти

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден имот. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.19.3 Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло.

Дружеството не е признало отсрочени данъчни активи във връзка с неизползвани данъчни загуби поради несигурност относно бъдещия момент, в който данъчните загуби могат да се приспадат от облагаеми печалби в рамките на законоустановения срок от 5 години.

4.19.4 Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори за наети от Дружеството пощенски офиси, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване.

При определяне на срока на лизинговите договори са взети предвид следните фактори:

- когато първоначалните срокове на договора са изтекли и той подлежи на автоматично подновяване, ръководството разглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив, т.е. преместването в друг офис.
- преценката за срока на договора се актуализира и преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази преценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Опции за удължаване на договорите за офиси не са включени в лизинговите задължения като цяло, тъй като Дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса. Обичайно договорите за лизинг на офиси, по които дружеството е лизингополучател, са договорени без санкции за предсрочно прекратяване от страна както на лизингодателя, така и на лизингополучателя. В повечето договори се съдържа опция за автоматично подновяване.

След анализа на всички договори за наем на офиси ръководството е определило, че по-голямата част от договорите за лизинг са със срок по-малък от 12 месеца, тъй като Дружеството може да прекрати договора без значителни разходи, както и лизингодателят. Дружеството няма достатъчна степен на сигурност доколко опцията за удължаване ще бъде упражнена или не. Това е породено от бизнес модела на фирмата. Запазването на пазарния дял при ожесточена конкуренция изисква висока степен на динамичност при управлението на офисните локации, тъй като Дружеството трябва да е близо до своите клиенти.

4.20 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати. Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1 Приходи, разходи и разчети с чуждестранни пощенски оператори

Информация за несигурността в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, е включена в пояснение 4.13.1, което обяснява политиката за приходи и разходи, вземания и задължения свързани с чуждестранните пощенски компании.

4.20.2 Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и

неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.7.1). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.3 Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очаквания срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.4 Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 12,420 хил. лв. (2022 г.: 11,793 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо публикуваните от БНБ данни за дългосрочен лихвен процент на държавни облигации.

4.20.5 Измерване на очакваните кредитни загуби на търговски и други вземания

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби изискват преценката на Дружеството, анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. фактори, които се вземат както на колективна база, така и на ниво отделен клиент. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

5 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват земи и сгради, които се намират в градовете София, Варна, Пловдив, Несебър, Смолян, Враца, Велико Търново и др. Те се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2023 г. е определена от външни, лицензирани оценители. За информация относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти вижте пояснение 34.

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.	75,342
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(10,028)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	65,314
Отписани инвестиционни имоти	(301)
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	3,584
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	68,597

Част от инвестиционните имоти с балансова стойност 39,468 хил. лв. към 31.12.2023 г. са заложен като обезпечение по банков ипотечен заем и банков овърдрафт (пояснение 14).

6 Имоти, машини и съоръжения

2023 г.	Земи и сгради	Съоръжения машини и оборудване	Тран- спортни средства	Стопански инвентар	В процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2023 г.	48,021	32,153	18,978	5,780	5,226	110,158
Новопридобити активи	91	44	-	6	-	141
Отписани активи	(41)	(679)	(55)	(35)	-	(810)
Салдо към 31 декември 2023 г.	48,071	31,518	18,923	5,751	5,226	109,489
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2023 г.	(30,060)	(28,915)	(16,730)	(5,463)	-	(81,168)
Амортизация за годината	(1,423)	(647)	(1,022)	(84)	-	(3,176)
Отписани активи	41	679	55	32	-	807
Салдо към 31 декември 2023 г.	(31,442)	(28,883)	(17,697)	(5,515)	-	(83,537)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	16,629	2,635	1,226	236	5,226	25,952
2022 г.						
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2022 г.	47,973	32,494	19,004	5,853	5,227	110,551
Новопридобити активи	50	215	88	73	42	468
Прехвърлени активи	14	29	-	-	(43)	-
Отписани активи	(16)	(585)	(114)	(146)	-	(861)
Салдо към 31 декември 2022 г.	48,021	32,153	18,978	5,780	5,226	110,158
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	(28,479)	(28,796)	(15,719)	(5,508)	-	(78,502)
Амортизация за годината	(1,596)	(700)	(1,041)	(95)	-	(3,432)
Отписани активи	15	581	30	140	-	766
Салдо към 31 декември 2022 г.	(30,060)	(28,915)	(16,730)	(5,463)	-	(81,168)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	17,961	3,238	2,248	317	5,226	28,990

Активи, предоставени като обезпечение по заеми

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е предоставило като обезпечение по банков ипотечен заем (пояснение 14) земи с балансова стойност 1 хил. лв. и сгради с балансова стойност 420 хил. лв. (2022: земи 1 хил. лв. и сгради 459 хил. лв.).

Активи без документи за собственост

Към 31 декември 2023 г. Дружеството не притежава документи за собственост върху имоти с обща балансова стойност 205 хил. лв.

Активи, които не се използват в дейността на дружеството

В отчета за финансовото състояние са включени имоти, машини и съоръжения с балансова стойност 4,983 хил. лв. към 31 декември 2023 г., които не са били използвани в оперативната дейност през последните няколко финансови години, за които Министерството на транспорта и съобщенията е било уведомено. От тях 3,930 хил. лв. са активи в процес на изграждане (ЦРП и гараж Горубляне).

Активи в процес на изграждане

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Гараж Горубляне	2,033	2,033
ЦРП	1,897	1,897
Интегрирани услуги на гише	350	350
Газификация пощенски станции	121	121
Сортировъчна машина	11	11
Обекти поделения	814	814
Активи в процес на изграждане	5,226	5,226

Активи с право на ползване

Активите с право на ползване представляват транспортни средства, които са закупени по договори за лизинг през 2021 г. и са включени в нетната балансова стойност на имоти, машини и съоръжения както следва:

2023 г.	Транспортни средства хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2023 г.	5,240
Отписани активи	(14)
Салдо към 31 декември 2023 г.	5,226
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2023 г.	(2,978)
Амортизация за годината	(1,022)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(4,000)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	1,226
2022 г.	Транспортни средства хил. лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2022 г.	5,216
Новопридобити активи	24
Салдо към 31 декември 2022 г.	5,240
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2022 г.	(1,938)
Амортизация за годината	(1,040)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(2,978)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	2,262

7 Нематериални активи

2023 г.

	Патенти, лицензи и търговски марки хил. лв.	Софтуер хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2023 г.	137	11,523	858	12,518
Отписани активи	(38)	(114)	-	(152)
Салдо към 31 декември 2023 г.	99	11,409	858	12,366
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2023 г.	(132)	(11,294)	(856)	(12,282)
Амортизация	(5)	(102)	(1)	(108)
Отписани активи	38	114	-	152
Салдо към 31 декември 2023 г.	(99)	(11,282)	(857)	(12,238)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	-	127	1	128

2022 г.

	Патенти, лицензи и търговски марки хил. лв.	Софтуер хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2022 г.	148	12,340	859	13,347
Отписани активи	(11)	(817)	(1)	(829)
Салдо към 31 декември 2022 г.	137	11,523	858	12,518
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2022 г.	(131)	(11,957)	(852)	(12,940)
Амортизация	(12)	(154)	(5)	(171)
Отписани активи	11	817	1	829
Салдо към 31 декември 2022 г.	(132)	(11,294)	(856)	(12,282)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	5	229	2	236

8 Дългосрочни финансови активи

Дружеството притежава 0.2% от капитала на „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД и класифицира инвестицията си като финансов актив, отчитан по справедлива стойност през печалбата или загубата. Акциите на дружеството не се търгуват на публична фондова борса и инвестицията се води по себестойност, тъй като себестойността е по-подходяща при дадените обстоятелства поради несъществен размер на инвестицията и широкия обхват от възможни оценки на справедливата стойност.

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
„Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД	53	53

9 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочени данъчни активи /(пасиви)	1 януари 2023	Признати в печалбата или загубата	Признати в другия всеобхватен доход	31 декември 2023
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Инвестиционни имоти	(6,219)	(341)	-	(6,560)
Имоти, машини и съоръжения	(169)	85	-	(84)
Нематериални активи	(14)	2	-	(12)
Търговски и други вземания	154	(10)	-	144
Пенсионни и други задължения към персонала	1,416	(372)	457	1,501
Нетно отсрочени данъчни пасиви, в т.ч.:	(4,832)	(636)	457	(5,011)
- отсрочени данъчни активи	1,570			1,645
- отсрочени данъчни пасиви	(6,402)			(6,656)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи /(пасиви)	1 януари 2022	Признати в печалбата или загубата	Признати в другия всеобхватен доход	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Инвестиционни имоти	(7,211)	992	-	(6,219)
Имоти, машини и съоръжения	(221)	52	-	(169)
Нематериални активи	(20)	6	-	(14)
Търговски и други вземания	162	(8)	-	154
Пенсионни и други задължения към персонала	1,303	(149)	262	1,416
Нетно отсрочени данъчни пасиви, в т.ч.:	(5,987)	893	262	(4,832)
- отсрочени данъчни активи	1,465			1,570
- отсрочени данъчни пасиви	(7,452)			(6,402)

10 Материални запаси

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	2,582	2,818
Продукция	46	60
Стоки	1,085	1,211
	3,713	4,089

Няма отчетени разходи за обезценка на материални запаси през 2023 г. (2022 г.: 0 лв.). При извършения преглед към 31 декември 2023 г. са установени обездвижени материални запаси на стойност 360 хил. лв. (2022 г.: 261 хил. лв.).

Няма материални запаси, заложиени като обезпечения.

11 Търговски и други вземания

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания за компенсация на УПУ	-	4,215
Финансови активи	-	4,215
Нетекуща част на търговски и други вземания	-	4,215

Вземания за компенсация на УПУ	13,089	-
Вземания за компенсация на РППИ	2,320	-
Вземания за компенсация на ИП	10,299	-
Търговски вземания	45,393	49,012
Обезценка на търговски вземания	(364)	(520)
	<u>70,737</u>	<u>48,492</u>
Съдебни и присъдени вземания	1,677	1,803
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(1,062)	(1,062)
	<u>615</u>	<u>741</u>
Финансови активи	71,352	49,233
Други вземания	6,907	4,435
Получени аванси от доставчици	6,186	10,270
Нефинансови активи	13,093	14,705
Текуща част на търговски и други вземания	84,445	63,938
Общо търговски и други вземания	84,445	68,153

От въвеждането на механизма за финансиране на несправедливата финансова тежест от предоставяне на УПУ през 2011 г. до края на 2019 г., Дружеството е отчетло следните компенсации, свързани със стария ред за одобряване и изплащане на приходите от компенсация, свързани с УПУ:

Вземания за компенсиране на несправедливата финансова тежест от предоставяне на УПУ	Салдо хил. лв.
Приход от компенсация за 2011 г.	<u>9,500</u>
Салдо към 1 януари 2012 г.	9,500
Приход от компенсация за 2012 г.	<u>12,500</u>
Салдо към 31 декември 2012 г.	22,000
Приход от компенсация за 2013 г.	12,500
Получена сума за компенсация за 2011 г.	<u>(9,500)</u>
Салдо към 31 декември 2013 г.	25,000
Приход от компенсация за 2014 г.	12,500
Получена сума за компенсация за 2012 г.	(11,906)
Корекция на компенсация, която няма да бъде изплатена за 2012 г. поради редуциране на държавния бюджет през 2014 г.	<u>(594)</u>
Салдо към 31 декември 2014 г.	25,000
Получена сума за компенсация за 2013 г.	(12,500)
Приход от компенсация за 2015 г.	<u>15,000</u>
Салдо към 31 декември 2015 г.	27,500
Приход от компенсация за предходни периоди преди 2015 г.	26,000
Корекция на очаквана компенсация, която е начислена като приход за 2014 г., но изплатената сума през 2016 г. е с 2 500 хил. лв. по-малко	<u>(2,500)</u>
Салдо към 31 декември 2015 г.	51,000
Получена сума за компенсация за 2014 г.	(12,500)
Приход от компенсация за 2016 г.	<u>15,000</u>
Салдо към 31 декември 2016 г.	53,500
Получени суми за компенсация за предходни периоди преди 2015 г.	(26,000)
Получена сума за компенсация за 2015 г.	(12,000)
Приход за компенсация начислен през 2017 г.	<u>15,406</u>
Салдо към 31 декември 2017 г.	30,906
Получена сума за компенсация за 2016 г.	(17,562)
Приход за компенсация начислен през 2018 г.	<u>21,449</u>
Салдо към 31 декември 2018 г.	34,793

Вземания за компенсиране на несправедливата финансова тежест от предоставяне на УПУ

**Салдо
хил. лв.**

Получена сума за компенсация за 2017 г.	(21,449)
Приход за компенсация начислен през 2019 г.	32,886
Салдо към 31 декември 2019 г.	46,230
Получена сума за компенсация за 2018 г. и 2019 г.	(8,000)
Приход за компенсация начислен през 2020 г. и касаещ 2019 г.	5,445
Салдо към 31 декември 2020 г.	43,675
Получена сума за компенсация за 2018 г. и 2019 г.	(7,460)
Приход за компенсация доначислен през 2022 г. и касаещ 2021 г.	3,919
Салдо към 31 декември 2021 г.	40,134
Получена сума за компенсация за 2018 г. и 2019 г.	(32,000)
Получена сума за компенсация за 2021 г.	(3,919)
Салдо към 31 декември 2022 г.	4,215
Получена сума за компенсация за 2018 г. и 2019 г.	(3,675)
Приход за компенсация доначислен за 2021 г.	1,562
Получена сума за компенсация за 2021 г.	(1,562)
Приход за компенсация доначислен за 2022 г.	12,549
Салдо към 31 декември 2023 г.	13,089

През май 2022 г. бяха изплатени на Дружеството 32,000 хил. лв. от компенсациите за 2018 г. и 2019 г., както и сумата 3,919 хил. лв. касаеща доначисления приход от компенсация за 2021 г. През 2023 г. бяха изплатени 3,675 хил. лв., свързани с 2018 г. и 2019 г., като остатъкът от 540 хил. лв. към 31 декември 2023 г. свързани с 2018 г. и 2019 г. следва да бъде изплатен най-късно до 31.12.2024 г. (вижте пояснение 4.16.1)

12 Пари и парични еквиваленти

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в каса	5,852	4,895
Парични средства на път	6	8
Парични средства в банки	50,097	36,625
	55,955	41,528

13 Собствен капитал

13.1 Акционерен капитал

Към 31 декември 2023 година акционерният капитал на Дружеството включва 49,722,381 броя обикновени акции (2022 г.: 49,722,381), всяка с номинал от 1 лв. за брой. Акциите на Дружеството са обикновени, поименни, непривилегировани, с право на глас. Всички обикновени акции са изцяло платени. Всяка една акция дава право на един глас, право на дивидент и на ликвидационен дял в имуществото на дружеството. Едноличен акционер на капитала на Български пощи ЕАД е българската държава чрез Министерство на транспорта и съобщенията.

С параграф 16, алинея (2) на Закона за изменение на държавния бюджет, обнародван на 4 юли 2022 г. е взето решение Министерският съвет да увеличи капитала на Български пощи ЕАД с 45 млн. лв. чрез издаване на нови акции.

	2023 Брой акции	2022 Брой акции
Издадени на 1 януари	49,722,381	4,722,381
Издадени нови акции през годината	-	45,000,000
Издадени и напълно платени на 31 декември	49,722,381	49,722,381

13.2 Резерви

2023 г.	Законови резерви	Други резерви	Преоце- нъчни резерви	Резерви от преоценки по планове с дефинирани доходи	Резерви общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	760	26,843	45,573	(11,690)	61,486
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	-	(4,572)	(4,572)
Данъчен ефект от преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	-	457	457
Салдо към 31 декември 2023 г.	760	26,843	45,573	(15,805)	57,371
2022 г.	Законови резерви	Други резерви	Преоце- нъчни резерви	Резерви от преоценки по планове с дефинирани доходи	Резерви общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	760	26,843	45,573	(9,328)	63,848
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	-	(2,624)	(2,624)
Данъчен ефект от преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	-	262	262
Салдо към 31 декември 2022 г.	760	26,843	45,573	(11,690)	61,486

Законови резерви

Съгласно Търговския закон Дружеството е длъжно да поддържа към всеки един момент законови резерви в размер не по-малък от 10% от акционерния капитал.

Други резерви

Тези резерви са предмет на разпределение съгласно разпоредбите на Търговския закон и Устава на Дружеството. Те се състоят от неразпределена печалба от предходни години, както и от преоценки на активи на “Български Пощи” ЕАД, извършени към 31 декември 1997 г.

Преоценъчни резерви на нефинансови активи

Тези резерви са формирани от преоценка на имоти, машини и съоръжения, след приспадане на отсрочените данъчни пасиви. Преоценъчните резерви, формирани от преоценката на имоти, машини и съоръжения, не се разпределят за дивиденди до изписване на съответния преоценен актив.

Резерви от преоценки по планове с дефинирани доходи

Резервите от преоценки по планове с дефинирани доходи са формирани от актюерските печалби и загуби по планове с дефинирани доходи на персонала, след приспадане на отсрочените данъчни активи.

14 Банкови заеми

	Текущи		Нетекущи	
	2023	2022	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банков ипотечен заем	3,000	3,000	4,250	7,250
Банков овърдрафт	-	-	4,989	-
Общо банкови заеми	3,000	3,000	9,239	7,250

Банков ипотечен заем

Дружеството има сключен договор от 26.11.2019 г. за банков ипотечен заем с Централна кооперативна банка АД за главница 15 млн. лв. Срокът на погасяване първоначално е договорен до 15.08.2025 г. и впоследствие е удължен до 15.05.2026 г. в резултат на банковия мораториум в България, възникнал поради пандемията от коронавирус Covid-19 и разсрочването на 9 месечни вноски (за месеците от 15 септември 2021 г. до 15 декември 2021 г. и от 15 януари 2022 г. до 15 май 2022 г.). Дружеството следва да плаща равни месечни вноски от 250 хил. лв. в периода до 15.05.2026 г. Годишният лихвен процент е фиксиран и е 2.29%. Към 31 декември 2023 г. Дружеството е предоставило за обезпечение инвестиционни имоти с балансова стойност 25,255 хил. лв. и имоти, машини и съоръжения с балансова стойност 421 хил. лв., ипотекирани в полза на банката.

Банкови овърдрафти

Дружеството има сключен договор от 29.06.2018 г. за банков овърдрафт с Централна кооперативна банка АД с разрешен лимит до 10 млн. лв. и срок на погасяване до 29.06.2022 г. Лихвеният процент е плаващ в размер до 3.9%. Дружеството е учредило като обезпечение залог на парични средства по банкови сметки на Български пощи ЕАД в размер на 12,500 хил. лв. През 2022 г. овърдрафтът е изплатен изцяло.

Дружеството има сключен договор от 11.07.2023 г. за банков овърдрафт с Търговска Банка ДАД с разрешен лимит до 10 млн. лв. и срок на погасяване до 15.07.2025 г. Лихвеният процент е плаващ, като се определя на база на основния лихвен процент на БНБ плюс надбавка. Дружеството е предоставило за обезпечение инвестиционни имоти с балансова стойност 14,213 хил. лв. в полза на банката.

15 Финансиране

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансиране за машини и съоръжения – нетекуща част	1,674	2,751
Финансиране за машини и съоръжения – текуща част	262	207
Финансиране за машини и съоръжения	1,936	2,958

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на финансиране в размер на 1,674 хил. лв. представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения, които не са амортизирани към 31 декември 2023 г. Текущата част на отсроченото финансиране възлизаща на 262 хил. лв. (2022 г.: 207 хил. лв.) отговаря на очаквания размер на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени през следващата финансова година.

16 Обезщетения при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор се полагат еднократни обезщетения при пенсиониране между 2 и 12 брутни работни заплати в зависимост от трудовия стаж. В отчета за печалбата или загубата за 2023 г. са посочени разходи за провизии за тези обезщетения в размер на 1,461 хил. лв. въз основа на актюерска оценка към 31.12.2023 г. (2022 г.: 1,945 хил. лв.).

Ръководството е приело политика за ежегодна проверка на обстоятелствата и актуализация на задълженията за обезщетения при пенсиониране.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	11,793	11,082
Разход за текущ стаж на служителите	989	1,613
Разход за лихви през периода	472	332
Актюерска загуба	4,572	2,624
Изплатени обезщетения при пенсиониране	(5,406)	(3,858)
Провизии за пенсиониране в края на годината, от които:	12,420	11,793
Провизии за пенсиониране – нетекуща част	9,699	8,448
Провизии за пенсиониране - текуща част	2,721	3,345

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2023	2022
Дисконтов процент	4.00%	3.00%
Очакван ръст на брутната заплата	10% за първата година и 0.6% след това	18% за първата година и 0.6% след това
Текучество на персонала	15% годишно	13% годишно

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независим оценител актюер. Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Разход за текущ стаж на служителите	989	1,613
Разходи за лихви	472	332
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	1,461	1,945

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Преоценки - актюерски загуби от промени в демографските и финансовите предположения	4,572	2,624
Общо разходи, признати в другия всеобхватен доход	4,572	2,624

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2023 г.:

	2023	
	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Промяна в лихвения процент	(393)	421
Ръст на заплатите	413	(278)
Промяна в степента на напускане на служители	(474)	502
Степен на смъртност	(52)	56

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Планът излага Дружеството на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск:

- Лихвен риск - Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на доходността на емисиите на ДЦК. Спад в пазарната доходност на ДЦК ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Дружеството.
- Риск от промяна в продължителността на живота - Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.
- Инфлационен риск- Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

17 Търговски и други задължения

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Задължения към доставчици	33,072	34,722
Задължения по договори за възложителство	118,657	100,588
Финансови пасиви	151,729	135,310
Получени аванси от клиенти	31,900	31,511
Задължения към персонала	10,223	9,170
Задължения за социално осигуряване	3,896	4,801
Задължения по рекламации	547	470
Други задължения	7,168	5,342
Нефинансови пасиви	53,734	51,294
Търговски и други задължения	205,463	186,604

18 Приходи от дейността

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от предоставяне на услуги в страната	61,891	57,515
Приходи от международни пощенски услуги	11,289	11,967
Приходи от продажба на стоки	60,985	51,339
Приходи от продажба на продукция	115	479
	134,280	121,300

Съгласно Закона за пощенските услуги класификацията на приходите е както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от универсална пощенска услуга	44,124	42,577
Приходи от неуниверсални пощенски услуги	15,157	14,502
Приходи от други търговски дейности	74,999	64,221
	134,280	121,300

19 Други приходи

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Компенсация за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга (пояснение 4.16.1)	42,567	28,700
Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес "изплащане на пенсии" (пояснение 4.16.2)	39,657	29,317
Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес „разпространение на печатни издания“ (пояснение 4.16.3)	25,352	20,978
Приходи от финансиране за електроенергия (пояснение 4.16.4)	360	2,893
Приходи от финансиране на нетекущи активи	1,014	248
Други приходи	3,600	2,884
	112,550	85,020

20 Печалба от продажба на нетекущи активи

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	362	7
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(301)	-
Печалба от продажбата на нетекущи активи	61	7

21 Разходи за материали

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Електроенергия	(4,916)	(8,544)
Дизел	(1,081)	(1,296)
Газ	(599)	(718)
Материали за дейността	(467)	(426)
Резервни части за транспортни средства	(303)	(127)
Терморолки	(275)	(212)
Материали за производствена дейност на БФН	(173)	(294)
Газьол	(65)	(38)
Принтерни консумативи	(22)	(44)
Други	(352)	(370)
	(8,253)	(12,069)

22 Разходи за външни услуги

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Транспорт на ценни пратки и товари	(13,719)	(11,696)
Охрана	(4,343)	(4,125)
Абонаментни такси за софтуер	(1,642)	(1,763)
Наеми	(1,466)	(1,508)
Абонаментни такси за комуникационна свързаност	(994)	(975)
Абонамент БТК стационарни телефони	(466)	(409)
Други разходи	(35,341)	(34,682)
	(57,971)	(55,158)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2023 г. е 38 хил. лв. съгласно сключен договор за предоставяне на одиторски услуги. През годината не са предоставяни данъчни консултации. Предоставените други услуги, несвързани с одита са 21 хил. лв. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

23 Разходи за персонала

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Заплати и възнаграждения	(106,318)	(96,050)
Разходи за социално осигуряване и надбавки	(28,249)	(23,291)
Компенсации и обезщетения при напускане и пенсиониране	(989)	(1,613)
	(135,556)	(120,954)

24 Други разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Глоби и неустойки по договори	(9,747)	(7,433)
Непризнат ДДС	(4,587)	(5,888)
Дневни пари за командировки в страната на шофьорите	(449)	(399)
Глоби по нормативни актове	(9)	(506)
Други	(2,134)	(3,950)
	(16,926)	(18,176)

25 Финансови приходи и разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по финансови пасиви	(367)	(411)
Нетна загуба от промяна на валутните курсове	-	(753)
Разходи за лихви по обезщетения за пенсиониране	(472)	(332)
Други финансови разходи	(1,320)	(700)
Финансови разходи	(2,159)	(2,196)
Приходи от лихви по финансови активи	4	88
Нетна печалба от промяна на валутните курсове	435	-
Приходи от дивиденди	31	31
Финансови приходи	470	119

26 Разходи за данък върху дохода

Очакваният приход от данък върху дохода, базиран на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2022 г.: 10%), и действително признатите данъчни приходи в отчета за печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Загуба преди данъчно облагане	(34,445)	(67,417)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван приход от данък върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(628)	(658)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	481	520
Текущ разход за данък върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни разходи във връзка с:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(636)	893
(Разход за)/приход от данък върху дохода	(636)	893

27 Задължения по лизингови договори

Дружеството има и сключени договори за лизинг, по които е лизингополучател във връзка с придобити активи с право на ползване - транспортни средства (пояснение 6). Сумата на бъдещите минимални лизингови плащания по тях към 31 декември 2023 г. е, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания					
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	Общо
	година	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2023 г.						
Лизингови плащания	530	421	424	-	-	1,375
Дисконтиране	(31)	(19)	(8)	-	-	(58)
Нетна настояща стойност	499	402	416	-	-	1,317

	Дължими минимални лизингови плащания					
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	Общо
	година	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2022 г.						
Лизингови плащания	1,169	422	422	420	-	2,433
Дисконтиране	(54)	(31)	(19)	(6)	-	(110)
Нетна настояща стойност	1,115	391	403	414	-	2,323

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Дружеството е избрало да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод.

Разходите за 2023, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

2023
хил. лв.

Краткосрочни лизингови договори 1,466

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е поело ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и общата сума на поетите задължения към тази дата е 107 хил. лв.

Дружеството има и сключени договори по оперативен лизинг като лизингодател. Сумата на бъдещите минимални лизингови постъпления е както следва:

	Дължими минимални лизингови постъпления						
	До	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	1 година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2023 г.							
Лизингови постъпления	573	473	227	110	26	55	1,464
31 декември 2022 г.							
Лизингови постъпления	573	481	386	149	40	45	1,674

28 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
<i>Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата</i>	8	53	53
Търговски и други вземания	11	71,352	53,448
Пари и парични еквиваленти	12	55,955	41,528
<i>Дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност</i>		127,307	94,976
Финансови активи		127,360	95,029
Банкови заеми	14	12,239	10,250
Задължения към свързани лица	31.2	50,000	-
Задължения по лизингови договори	27	1,317	2,323
Търговски и други задължения	17	151,729	135,310
<i>Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност</i>		215,285	147,883
Финансови пасиви		215,285	147,883

Вижте пояснение 4.4 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 29.

29 Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 28. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са валутен, кредитен, ликвиден риск и оперативен риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

29.1 Анализ на пазарния риск

Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и финансова дейност на Дружеството.

29.2 Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и продажби във валута, различна от функционалната валута на Дружеството. Разчетната единица на международните сметки е в „Специално право на тираж“ (СПТ - разчетна единица на Международния валутен фонд) съгласно чл. 7 от Конституцията, използвана в Конвенцията и другите актове на Всемирния Пощенски Съюз, която се променя ежедневно. Покупките и продажбите на валута са в щатски долари и евро. Начисленията на приходите и разходите се извършва по точно определен курс (ежедневния курс) на СПТ към еврото. Транзакциите се извършват чрез превръщане на функционалната валута СПТ във валутен курс към USD или EUR, обявен от МВФ в деня на плащането.

Експозицията на Дружеството към валутен риск е както следва:

Излагане на краткосрочен риск:

	Специални права на тираж	
	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи	37,128	41,920
Финансови пасиви	(20,663)	(24,012)
Нетна експозиция	16,465	17,908

Следните значими валутни курсове са приложими през периода:

	Среден курс за периода		Курс към датата на отчета	
	2023	2022	2023	2022
Специални права на тираж	2.41	2.49	2.41	2.44

29.3 Лихвен риск

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти, защото има банкови заеми с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

29.4 Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период (вижте пояснение 28).

Максималната кредитна експозиция към датата на отчета за финансовите активи от категорията „търговски и други вземания“ на дружеството, по географски райони е както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
В страната	34,068	11,528
В чужбина	37,128	41,920
	71,196	53,448

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане, присъщ за индустрията или за вътрешния пазар, на който Дружеството извършва дейността си.

Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Обезценка на 1 януари	1,582	1,603
Възстановена обезценка	(156)	(56)
Отписани несъбираеми вземания	-	35
Обезценка към 31 декември	<u>1,426</u>	<u>1,582</u>

29.5 Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	2024 г. хил. лв.	2025 г. хил. лв.	2026 г. хил. лв.	Общо хил. лв.
Банкови заеми	3,000	3,000	6,239	12,239
Задължения към свързани лица	50,000	-	-	50,000
Задължения по лизингови договори	530	421	424	1,375
Търговски и други задължения	151,729	-	-	151,729
Общо	<u>205,259</u>	<u>3,421</u>	<u>6,663</u>	<u>215,343</u>

31 декември 2022 г.	2023 г. хил. лв.	2024 г. хил. лв.	2025 г. хил. лв.	2026 г. хил. лв.	Общо хил. лв.
Банкови заеми	3,000	3,000	3,000	1,250	10,250
Задължения по лизингови договори	1,169	422	422	420	2,433
Търговски и други задължения	135,310	-	-	-	135,310
Общо	<u>139,479</u>	<u>3,422</u>	<u>3,422</u>	<u>1,670</u>	<u>147,993</u>

29.6 Оперативен риск

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг от причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Дружеството, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички дейности на Дружеството.

Целта на Дружеството е да се управлява оперативният риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби и увреждане на репутацията на Дружеството, и цялостната ефективност на разходите.

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на висшето ръководство. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи стандарти за Дружеството за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията, включително и независимо оторизиране на сделки
- изисквания за равняване и мониторинг на сделките
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания
- документация за контрол и процедури

- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите за справяне с идентифицираните рискове
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия
- развитие на аварийни планове
- обучение и професионално развитие
- етични и бизнес стандарти
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно.

Съответствието със стандартите на Дружеството е подкрепено от програма за периодични прегледи, предприети от вътрешния контрол. Резултатите от осъществения контрол се обсъждат с управлението на бизнес звеното, към което се отнасят, с резюмета, представени на висшия ръководен състав на Дружеството.

През 2022 г. и 2023 г. пред националния пощенски оператор имаше много предизвикателства за поддържане и съхранение на възложените дейности. За противодействие на негативните последици бяха приложени някои от предложените национални мерки от обхвата на Временната рамка на ЕК, която не заменя, а допълва съществуващите възможности за съхранение и устойчивост. Всяко от изпълняваните от Български пощи ЕАД задължения за услуги попада в приложното поле на решение 2012/21/ЕС на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 2012 г. наричано „решението УОИИ“).

30 Условни задължения

30.1 Потенциални задължения и разходи във връзка с кибератаката от 16 април 2022 г.

На 16 април 2022 г. информационните системи на Дружеството бяха обект на кибератака, в резултат на която някои дейности и услуги бяха временно прекратени за период от няколко дни до няколко седмици. Дружеството претърпя частична загуба на информация и прекъсване на процесите, което неминуемо доведе до спад на приходите през април и май 2022 г. В резултат на предприетите действия от страна на Дружеството, бяха въведени нови комуникационни канали за обмен на информация при засилени мерки за сигурност. В последствие, информационната и комуникационна инфраструктура на Дружеството беше възстановена изцяло до пълния ѝ капацитет преди атаката. Процесът по възстановяване е изключително трудоемък и изисква време и извънреден човешки ресурс по възстановяването на ИКТ инфраструктурата и основните платформи за бизнес услугите към клиенти и контрагенти. Счетоводната информация, свързана с материалните запаси на Дружеството, беше частично засегната, както и отделни транзакции и разчети.

На Дружеството беше издаден акт за 1 млн. лв. на "Български пощи" ЕАД от Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) във връзка с проведена проверка от Комисията през май 2022 г. През 2022 г. начисли провизии в размер на 500 хил. лв. и започна съдебна процедура по обжалване на въпросния акт. Към 31 декември 2023 г. съдебната процедура е в ход и все още няма издадено съдебно решение във връзка с наложения акт.

Възможно е в резултат на кибератаката в бъдеще да възникнат и допълнителни разходи или задължения за Дружеството във връзка с данните за април и май 2022 г. или в резултат на проверки на регулаторни органи.

30.2 Съдебни спорове

В нормалния ход на дейността за Дружеството възникват съдебни спорове и искове. Според ръководството на Дружеството разходите, необходими за разрешаване на тези спорове и искове,

няма да окажат съществено влияние върху финансовото състояние и паричните потоци в бъдещи финансови периоди.

30.3 Стоки и материали на консигнация от трети лица

Към 31 декември 2023 г. Дружеството отчита задбалансово стоките държани на консигнация в размер на 1,943 хил. лв. (2022 г.: на 3,415 хил. лв.).

30.4 Активи без документи за собственост

Към 31 декември 2023 г. в отчета за финансовото състояние на Дружеството са отразени имоти, за които няма надлежни документи за собственост (вижте пояснение 6). В случай на обстоятелства, които налагат отписване на тези имоти от отчета на Дружеството или извършване на допълнителни разходи, е възможно да възникнат загуби в следващи отчетни периоди. Към датата на отчета същите не могат да бъдат надеждно оценени.

30.5 Гаранции по заеми

Политиката на Дружеството е да дава финансови гаранции само след предварително одобрение от Съвета на директорите. Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Дружеството няма издадени финансови гаранции.

30.6 Банкови гаранции

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Дружеството няма издадени банкови гаранции.

30.7 Данъчни и други регулаторни проверки

Към 31 декември 2023 г. и към настоящия момент дейността на Дружеството е обект на регулярни и назначени проверки. Във връзка с неприключените към датата на одобрение на финансовия отчет проверки ръководството на Дружеството не очаква да настъпят съществени разходи или действия с финансов характер.

31 Свързани лица

Свързани лица на Дружеството са едноличния собственик към 31 декември 2023 г. Министерството на транспорта и съобщенията, ключовия управленски персонал състоящ се от Съвета на директорите, както и всички предприятия от публичния сектор, които са под общ контрол на министерствата към Министерски съвет в Република България.

31.1 Възнаграждение на ключовия управленски персонал

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	504	462
Разходи за социални осигуровки	31	19
Общо краткосрочни възнаграждения:	535	481

31.2 Задължения към свързани лица

Получен заем от едноличния акционер

Съгласно ПМС№ 97 от 07.07.2023 г. Дружеството получи възмездна финансова помощ в размер на 50 000 хил. лв. с годишен лихвен процент 5.51% и срок на погасяване 6 месеца, който в последствие е удължен с още 6 месеца. Съгласно Договора за възмездна финансова помощ, сумата на получения заем ще бъде преобразувана в капитал, след като се получи одобрение от ЕК на изготвения план за реструктуриране и оздравяване през 2024 г.

32 Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност са, както следва:

2023 г.	Банков ипотечен заем	Задължения към свързани лица	Банкови овърдрафти	Задължения по лизингови договори	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2023 г.	10,250	-	-	2,323	12,573
Парични потоци:					
Постъпления	-	50,000	4,989	-	54,989
Плащания	(3,000)	-	-	(1,006)	(4,006)
31 декември 2023 г.	7,250	50,000	4,989	1,317	63,556

2022 г.	Банков ипотечен заем	Банков овърдрафт	Задължения по лизингови договори	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2022 г.	13,250	9,074	3,163	25,487
Парични потоци:				
Плащания	(3,000)	(9,074)	(840)	(12,914)
31 декември 2022 г.	10,250	-	2,323	12,573

33 Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството не е осъществявало инвестиционни сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

34 Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	31 декември 2023 г. Ниво 3 хил. лв.	31 декември 2022 г. Ниво 3 хил. лв.
Инвестиционни имоти	68,597	65,314

Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Последната преоценка на инвестиционните

имоти е извършена към 31.12.2023 г., като са използвани следните методи, всеки с определен коефициент на тежест:

- метод на сравнителните продажби с коригиране на изведени сравними пазарни цени. Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите и сградите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.
- метод на приходната стойност, според който очакваните постъпления от наем се капитализират нетно от оперативните разходи, като се използва дисконтов процент, съответстващ на пазарния доход от скорошни сделки с подобни имоти. Когато актуалният размер на наема се различава съществено от очаквания, последният съответно се коригира. При преценката за очакваните постъпления от наем се взимат предвид настоящата част от сградата, отдадена под наем, бъдещата част, която няма да бъде заета, условията по настоящи и бъдещи договори за лизинг през оставащия полезен живот на сградата. Най-съществените входящи данни, които не могат да бъдат наблюдавани, са оценената стойност на наема, неотдадената под наем част от сградата и дисконтовият процент. Справедливата стойност би се увеличила, ако стойността на наема се увеличи, по-голяма площ бъде отдадена под наем или дисконтовият процент се намали. Оценката е чувствителна към промени и в трите предположения.
- метод на разходите, представляващ извеждане на справедливата стойност на база разходи за строителство на подобен обект към датата на оценката, коригирани с отчитане на фактическото състояние на оценяваните сгради.

35 Политика и процедури за управление на капитала

Поради специфичната дейност на Дружеството, ръководството не разработва специална политика за поддържане на капиталовата база, тъй като целите на дейността са с предимство пред гарантиране капиталовата възвръщаемост за едноличния собственик в лицето на държавата.

Български Пощи ЕАД, като акционерно дружество, е длъжно да заделя до 10% от печалбите за всяка година като законови резерви до достигане на минимален праг от 10% от регистрирания капитал, както и да поддържа собствен капитал (нетни активи) в размер по-голям от регистрирания акционерен капитал.

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на собствения капитал към нетния дълг. Нетният дълг се изчислява като сумата на общите пасиви се намали с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти. Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране от 1:6 до 1:4. Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	(49,285)	(10,089)
Пасиви	288,386	218,760
- Пари и парични еквиваленти	(55,955)	(41,528)
Нетен дълг	232,431	177,232
Съотношение на собствен капитал към нетен дълг	-1:5	-1:17

36 Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи или некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, с изключение на следното некоригиращо събитие, свързано с пряка в състава на Съвета на директорите от 13 февруари 2024 г., както следва:

- освободени са от Съвета на директорите Филип Алексиев, Павел Масов и Мико Миланов;
- назначени са Цветилия Стоилкова за изпълнителен директор, Емилия Фачева за Председател на Съвета на директорите и Цветомир Досков за член на Съвета на директорите.

37 Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 28.06.2024 г.